

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องปฏิสัมพันธ์ระหว่างลักษณะของตัวเอกในหนังสือนิทานกับเพศของผู้เรียน ที่มีต่อความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผู้วิจัยได้จัดกลุ่มตัวอย่างประชากร สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย วิธีดำเนินการทดลอง และวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

กลุ่มตัวอย่างประชากร

กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วยนักเรียนชาย และนักเรียนหญิง จำนวน 120 คน โดยทำการสุ่มอย่างง่าย จากกลุ่มประชากรที่เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2533 ของโรงเรียนวัดบึงทองหลาง โรงเรียนวัดลาดปลาเค้า และ โรงเรียนวัดลาดพร้าว สังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร จำนวนทั้งหมด 671 คน เป็นนักเรียนชาย 347 คน และเป็นนักเรียนหญิง 324 คน และในการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง ประชากร ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 นำคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านกลุ่มวิชาทักษะภาษาไทย ซึ่งเป็นคะแนนจากการสอบในชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2532 ของนักเรียน 671 คน มาแปลงเป็นคะแนนเปอร์เซ็นต์

ขั้นที่ 2 สุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จากนักเรียนที่มีระดับคะแนนเปอร์เซ็นต์ตั้งแต่ 85 ขึ้นไป จำนวน 120 คน ประกอบด้วยนักเรียนชาย 60 คน และนักเรียนหญิง 60 คน

ขั้นที่ 3 แบ่งกลุ่มตัวอย่างในขั้นที่ 2 ออกเป็นกลุ่มย่อย โดยวิธีการสุ่มอย่างง่ายได้กลุ่มตัวอย่าง นักเรียนชาย 4 กลุ่ม ๆ ละ 15 คน และกลุ่มตัวอย่าง นักเรียนหญิง 4 กลุ่ม กลุ่มละ 15 คน

ขั้นที่ 4 จัดกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนชายทั้ง 4 กลุ่ม เข้ากลุ่มทดลองที่ 1, 2, 3 และ 4 โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (ดังแสดงในตารางที่ 1)

ขั้นที่ 5 จัดกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนหญิงทั้ง 4 กลุ่ม เข้ากลุ่มทดลองที่ 1, 2, 3 และ 4 โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (ดังแสดงในตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 แสดงการจัดกลุ่มตัวอย่างประชากรเข้ากลุ่มทดลอง

เพศ	กลุ่มทดลอง				รวม
	1	2	3	4	
ชาย	15	15	15	15	60
หญิง	15	15	15	15	60
รวม	30	30	30	30	120

กลุ่มทดลองที่ 1 หมายถึง กลุ่มตัวอย่างที่อ่านหนังสือนิทานที่ดำเนินเรื่องด้วยตัวเอกที่เป็นผู้ใหญ่เพศชาย

กลุ่มทดลองที่ 2 หมายถึง กลุ่มตัวอย่างที่อ่านหนังสือนิทานที่ดำเนินเรื่องด้วยตัวเอกที่เป็นผู้ใหญ่เพศหญิง

กลุ่มทดลองที่ 3 หมายถึง กลุ่มตัวอย่างที่อ่านหนังสือนิทานที่ดำเนินเรื่องด้วยตัวเอกที่เป็นเด็กเพศชาย

กลุ่มทดลองที่ 4 หมายถึง กลุ่มตัวอย่างที่อ่านหนังสือนิทานที่ดำเนินเรื่องด้วยตัวเอกที่เป็นเด็กเพศหญิง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. หนังสือนิทาน

หนังสือนิทานที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มี 4 แบบ แบบละ 1 เรื่อง โดยแบ่งตามลักษณะของตัวเอกประกอบเนื้อเรื่อง คือ

แบบที่ 1 หนังสือนิทานที่ดำเนินเรื่องด้วยตัวเอกที่เป็นผู้ใหญ่เพศชาย (ลุงดำกับแม่มดใจร้าย)

แบบที่ 2 หนังสือนิทานที่ดำเนินเรื่องด้วยตัวเอกที่เป็นผู้ใหญ่เพศหญิง (ป้าแก้วกับแม่มดใจร้าย)

แบบที่ 3 หนังสือนิทานที่ดำเนินเรื่องด้วยตัวเอกที่เป็นเด็กเพศชาย (ด้ากับแม่มดใจร้าย)

แบบที่ 4 หนังสือนิทานที่ดำเนินเรื่องด้วยตัวเอกที่เป็นเด็กเพศหญิง (หนูแก้วกับแม่มดใจร้าย)

รูปเล่มของหนังสือนิทานมีขนาด 8 หน้ายก หรือประมาณ 7.5 นิ้ว คูณ 10.25 นิ้ว ลักษณะรูปร่างเป็นแบบแนวตั้ง ใช้ตัวอักษรขนาด 24 พ้อยท์ มีภาพประกอบเป็นภาพขาวดำ โดยมีภาพประกอบประมาณ 1 ใน 4 ของเรื่อง เนื้อหาที่ใช้เป็นนิทานประเภทคติสอนใจ มีความยาว 2,145 คำ โดยหนังสือนิทานทั้ง 4 แบบ จะใช้เนื้อเรื่องเดียวกัน แต่มีภาพประกอบ, ชื่อตัวละคร และสรรพนามต่างกันตามลักษณะของตัวเอกในหนังสือนิทานแต่ละแบบ

ขั้นตอนในการสร้างหนังสือนิทาน มีดังนี้

1. ศึกษาหลักสูตรกลุ่มวิชาทักษะภาษาไทย และจุดประสงค์ของการสอนอ่านในกลุ่มวิชาทักษะภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
2. ศึกษาลักษณะหนังสือนิทานสำหรับเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายทั้งในประเทศ และต่างประเทศ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างเนื้อเรื่อง
3. สร้างเนื้อเรื่องที่จะใช้กับหนังสือนิทานทั้ง 4 แบบ โดยใช้เค้าโครงนิทานพื้นเมืองของญี่ปุ่น เรื่อง "คนหาบเร่กับแม่มดใจร้าย" มาดัดแปลงให้เหมาะสมตามลักษณะของนิทานสมัยใหม่และสอดคล้องกับลักษณะของงานวิจัย โดยกำหนดลักษณะตัวเอกในหนังสือนิทานทั้ง 4 แบบ ดังนี้

แบบที่ 1 หนังสือนิทานที่ดำเนินเรื่องด้วยตัวเอกที่เป็นผู้ใหญ่เพศชาย มีชื่อเรื่องว่า "ลุงด้ากับแม่มดใจร้าย"

แบบที่ 2 หนังสือนิทานที่ดำเนินเรื่องด้วยตัวเอกที่เป็นผู้ใหญ่เพศหญิง มีชื่อเรื่องว่า "ป้าแก้วกับแม่มดใจร้าย"

แบบที่ 3 หนังสือนิทานที่ดำเนินเรื่องด้วยตัวเอกที่เป็นเด็กเพศชาย มีชื่อเรื่องว่า "ด้ากับแม่มดใจร้าย"

แบบที่ 4 หนังสือนิทานที่ดำเนินเรื่องด้วยตัวเอกที่เป็นเด็กเพศหญิง มีชื่อเรื่องว่า "หนูแก้วกับแม่มดใจร้าย"

4. นำเนื้อเรื่องทั้ง 4 แบบที่สร้างเสร็จไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิด้านภาษาไทย และอาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ตรวจสอบและแนะนำข้อควรปรับปรุงแก้ไขเกี่ยวกับความถูกต้องของเนื้อเรื่อง ภาษา และสำนวนที่ใช้

5. นำเนื้อเรื่องที่ได้รับการแก้ไขแล้ว มาจัดทำทศกริปต์ในการทำหนังสือ และนำบทศกริปต์นี้ไปให้ผู้เชี่ยวชาญในการจัดทำทศกริปต์หนังสือเด็กตรวจสอบความถูกต้อง
6. เขียนภาพประกอบตามบทศกริปต์ที่ได้รับการแก้ไขแล้ว จากนั้นนำภาพประกอบที่เขียนขึ้น ไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านภาพตรวจสอบความถูกต้อง
7. จัดทำต้นฉบับหนังสือนิทานทั้ง 4 แบบขึ้นตามรูปแบบที่กำหนดไว้ตอนต้น หลังจากนั้นนำต้นฉบับไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านหนังสือเด็ก และอาจารย์ผู้สอนภาษาไทย ตรวจสอบความถูกต้อง
8. นำต้นฉบับหนังสือนิทานทั้ง 4 แบบ มาจัดทำเป็นหนังสือนิทานด้วยระบบการพิมพ์แบบออฟเซทขาวดำ
9. นำหนังสือนิทานไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวแทนกลุ่มตัวอย่าง เพื่อกำหนดเวลาในการอ่าน

2. แบบทดสอบความเข้าใจในการอ่าน

แบบทดสอบความเข้าใจในการอ่านแบบให้เลือกตอบชนิด 4 ตัวเลือก และมีคำตอบถูกต้องเพียงตัวเลือกเดียว โดยสร้างจากเนื้อเรื่องในหนังสือนิทาน จำนวน 20 ข้อ

ขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน

1. ศึกษาวิธีการสร้างแบบทดสอบ จากตำราและเอกสารต่าง ๆ
2. สร้างแบบทดสอบความเข้าใจในการอ่าน โดยออกข้อสอบให้คลุมเนื้อเรื่องที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 39 ข้อ จากนั้นนำไปให้อาจารย์ผู้สอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ตรวจสอบความถูกต้อง
3. นำแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน ไปทดลองกับเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนคลองทรงกระเทียม ซึ่งมีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คน เพื่อกำหนดเวลาในการทดสอบ วิเคราะห์ความยากง่ายของข้อสอบ และหาค่าความเชื่อมั่นของข้อทดสอบ
4. นำแบบทดสอบที่นักเรียนทำมาแล้ว มาตรวจให้คะแนนโดยให้คะแนนข้อที่ถูกต้องข้อละ 1 คะแนน แล้วนำไปวิเคราะห์รายข้อเพื่อหาความยาก (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) คัดเลือกข้อสอบที่มีความยากง่ายอยู่ระหว่าง .20 ถึง .80 และค่าอำนาจจำแนก .20 ขึ้นไป
5. นำข้อสอบที่ผ่านการคัดเลือกแล้วทั้ง 20 ข้อ มาตรวจสอบหาค่าความ

เชื่อมั่นของข้อทดสอบทั้งฉบับ โดยนำคะแนนที่ได้ของแต่ละคนในข้อทดสอบทั้งฉบับมาหาค่าความเชื่อมั่นโดยวิธีของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน 21 (Kuder - Richardson Formular 21)

วิธีดำเนินการทดลอง

เมื่อแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มทดลอง 4 กลุ่ม คือกลุ่มทดลองที่ 1,2,3 และ 4 แล้ว ผู้วิจัยจะดำเนินการทดลองดังนี้

1. จัดห้องทดลอง 4 ห้องเพื่อใช้ทดลองทั้ง 4 กลุ่มทดลอง โดยอ่านหนังสือนิทานที่มีตัวเอกต่าง ๆ กัน กลุ่มละ 20 นาทีเท่ากัน แยกเป็นกลุ่มทดลองดังนี้
 - กลุ่มทดลองที่ 1 อ่านหนังสือนิทานที่ดำเนินเรื่องด้วยตัวเอกที่เป็นผู้ใหญ่เพศชาย
 - กลุ่มทดลองที่ 2 อ่านหนังสือนิทานที่ดำเนินเรื่องด้วยตัวเอกที่เป็นผู้ใหญ่เพศหญิง
 - กลุ่มทดลองที่ 3 อ่านหนังสือนิทานที่ดำเนินเรื่องด้วยตัวเอกที่เป็นเด็กเพศชาย
 - กลุ่มทดลองที่ 4 อ่านหนังสือนิทานที่ดำเนินเรื่องด้วยตัวเอกที่เป็นเด็กเพศหญิง
2. หลังจากกลุ่มทดลองทั้ง 4 กลุ่ม อ่านหนังสือนิทานจบแล้ว ผู้วิจัยแจกแบบทดสอบความเข้าใจในการอ่านชนิด 4 ตัวเลือกจำนวน 20 ข้อ ให้นักเรียนทำโดยใช้เวลาในการทำแบบทดสอบกลุ่มละ 25 นาที และนำมาตรวจให้คะแนนโดยให้ 1 คะแนนสำหรับข้อที่ถูกต้อง และให้ 0 คะแนน สำหรับข้อที่ผิด

การวิเคราะห์ข้อมูล

นำคะแนนของนักเรียนทั้ง 4 กลุ่ม ที่ได้จากการทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านหลังจากที่ได้อ่านหนังสือนิทาน มาวิเคราะห์ทางสถิติด้วยวิธีวิเคราะห์ความแปรปรวน 2 ทางที่ระดับนัยสำคัญ .05 ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC+ (Statistical of Package for the Social Sciences) และทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ เมื่อพบความแตกต่างของความเข้าใจในการอ่านจากการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง ด้วย วิธีตุ๊กกี (tukey method)